

SỐ 727

KINH THẬP BÁT THIỆN NGHIỆP ĐẠO

Bồ-tát Mã Minh sưu tập

Hán dịch: Đời Tống, Sa-môn Nhật Xứng.

Mười nẻo nghiệp bất thiện này, thể tánh là tội lỗi. Nếu vui thích dốc cầu Phật đạo thì nên xa lìa lỗi lầm của chúng, cần biết rõ như thế. Những gì là do nghiệp bất thiện? Đó là, về nghiệp của thân có ba, nghiệp của miệng có bốn và nghiệp của ý có ba. Theo ý nghĩa ấy, nay sẽ nêu giải. Ba thứ nơi nghiệp của thân là sát sinh, không cho mà lấy, tà hạnh; bốn thứ nơi nghiệp của miệng là nói dối, nói lời thêu dệt, nói hai lưỡi và nói lời thô ác; ba thứ nơi nghiệp của ý là tham lam, sân hận, tà kiến.

Thế nào là sát sinh? Nghĩa là, đối với chúng sinh, trước hết là nhận thấy, tiếp theo là xét kỹ về danh tánh, quyết định sát hại, thân hành động để chấm dứt mạng sống của họ. Nêu yếu tố như vậy lần lượt gồm đủ, hình thành tội sát sinh, xác định rõ về quả kia.

Thế nào là không cho mà lấy? Nghĩa là, đối với vật của kẻ khác trước tiên là lên dò xét, dấy khởi sự suy nghĩ, lường suy để quyết định lấy, thân hành động để thực hiện trộm cắp vật kia, tức cũng gồm đủ năm yếu tố để thành hình tội không cho mà lấy.

Thế nào là tà hạnh về dục? Trong tội này có bốn loại: Không phải xứ, không phải thời, không phải phần và không phải là vãng.

“Không phải xứ”, tức là những nơi ở của cha mẹ, Hòa thượng, A-xà-lê, các chốn có kinh, tượng của chư Phật, Bồ-tát, hoặc là chỗ gần kề với những nơi chốn kể trên đều là chỗ không nên hành dục.

“Không phải thời” tức là vào ban ngày, thời gian người nữ có kinh nguyệt, mang thai, mới sinh con, hoặc người nữ bị bệnh, lo buồn, không muốn hành dục, hoặc đang tu pháp Bát quan trai, giữ giới, tất cả đều chẳng phải là thời điểm thích hợp với hành dục.

“Không phải phần” là hành dục không đúng chỗ nơi thân, đồng nam, xử nữ tự tiện hành dâm... đều là việc không nên làm.

“Không phải là vãng” (*chỗ đi đến không thích hợp*) tức là đối với vợ của kẻ khác, các Tỳ-kheo-ni, họ hàng, rủ rê đi đến nơi khác, tự bày ra khung cảnh để làm việc phi phạm hạnh, trái với đạo lý. Đó là bốn loại của tà hạnh về dục, nên biết rõ như thế!

Thế nào là nói dối? Nghĩa là, đối với sự vật đã thấy, hoặc do người khác bỏ rơi, xét kỹ, nhận biết rồi quyết định lấy. Người kia nếu có tìm kiếm, thì nói lời không thật, gồm đủ năm yếu tố ấy để thành tội nói dối.

Thế nào là nói lời thêu dệt? Nghĩa là, đối với người khác, do tâm cấu uế nên về với tăng thêm điều sai trái, ở nơi người kia mà nói.

Thế nào là nói hai lưỡi? Tức đối với các sự việc kín đáo hiện có của người khác,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

dùng lời nói phi lý để tạo sự ly gián.

Thế nào là nói lời thô ác? Tức là do sự kết hợp của tham dục, dùng lời tạp nhiễm với những âm thanh dung dữ mà nói.

Thế nào là tham lam? Nghĩa là, đối với tài sản và sự thọ dụng của kẻ khác, dấy khởi tâm ham thích, mong muốn điều phi lý.

Thế nào là sân hận? Tức đối với chúng sinh, khởi tâm phẫn nộ, tạo sự tổn hại khổ não cho họ hoặc là đánh đập họ.

Thế nào là tà kiến? Nghĩa là không thực hành bố thí... không tin có đời sau, không biết cúng dường, không tin nơi Tam bảo, không tin về tội phước không tin về chỗ tạo nghiệp và thọ quả báo, như nơi kinh Chánh Pháp Niệm Xứ cùng các kinh khác đã nêu.

Mười nẻo nghiệp bất thiện này là nhân dẫn tới địa ngục, nên đối với mười đường nghiệp thiện phải nên tu học thì đối với cõi ác vĩnh viễn không bị đọa lạc.

